

BIALCZANIN

Miesięcznik samorządowy

Ukazuje się
zwykle
w ostatni
wtorek
miesiąca

Nr 6 (66)

czerwiec 2000 r.

Zamiast wstępu

Jak zwykle w czerwcu Biała Podlaska świętuje swoje dni. Z tej okazji przygotowano mnóstwo imprez dedykowanych mieszkającym tu ludziom. Pora weekendu zachęca wręcz do skorzystania z tej oferty, zaś atrakcji nie powinno zabraknąć dla osób w różnym wieku. Święto miasta to także doskonała okazja do sięgnięcia w głąb historii. Pomaga w tym nietypowa wystawa „Znani z Podlasia”, honorująca postacie zasłużone dla Białej i okolic. Można ją oglądać w Muzeum Południowego Podlasia. Aktualne wydanie dodatku samorządowego „Białczanin” poświęcone jest dniom ważnym dla miasta i jego mieszkańców

„Cudze chwalicie, swego nie znacie”. To stwierdzenie odnosimy najczęściej do wiedzy wielu mieszkańców regionu, które zamieszkują. Chodzi o znajomość walorów przyrodniczych i krajoznawczych najbliższych okolic, ale również historii. Nie najlepiej z tym jest również na Podlasiu. Można jednak mieć nadzieję, że sytuacja w tej dziedzinie polep-

skiej można obejrzeć po raz pierwszy. Jest to możliwe dzięki intensywnej pracy jej organizato-

śmiennictwie – przede wszystkim w literaturze, w tym fragmencie wybitnego wieszca barokowego Sarbiewskiego, a także rody magnackie Radziwiłłów, Sapiehów, Potockich, Czartoryskich w roli mecenasów kultury i sztuki.

Następnie przedstawiono wybitne postacie z epoki Sejmu Czteroletniego, głównie Adama Naruszewicza i Juliana Ursyna Niemcewicza. Kolejną część to twórcy z kręgu Akademii Białskiej, a m.in. Józef Ignacy Kra-

który urodził się w Woli Okrzejskiej, na terenie powiatu lukowskiego. W twórczości tego pisarza odnajdujemy też wątki podlaskie, głównie w Trylogii oraz opowiadaniach w nowelach. Liczne są również inne eksponaty związane z tą postacią. Ważną częścią ekspozycji jest prezentacja artystów plastyków. Jest to temat stosunkowo mało znany. Mamy okazję obejrzeć wiele ciekawych obrazów. To także okazja do pokazania wybitnego polskiego rzeźbiarza, swego czasu

wiono też stosunkowo mało znane wątki w twórczości takich pisarzy jak: Wacława Grodzicka-Czechowska, Kajetan Sawczuk, Helena Mniszkówna, Zenon Przemyski „Miriam”.

Ciekawym fragmentem wystawy jest prezentacja roli kościołów różnych wyznań w rozwoju kultury Podlasia. Temat także mało prezentowany w takiej, muzealnej formie. Na zakończenie możemy zapoznać się z twórczością i działalnością popularyzatorów regionu – Pleszczyński, Pruszkowski, Gloger, Łaski.

Zamiarem organizatorów wystawy jest zorganizowanie jej części w 2001 roku. Pokazane byłyby na niej związki z Podlasiem znanych naukowców, działaczy społecznych, gospodarczych i politycznych. Planowana jest też obszerniejsza publikacja dotycząca tematu wystawy. Mogłaby być elementem działań promujących Białą i Podlasie.

WIEŚLAW GROMADZKI

Znani z Podlasia

rów oraz współpracy z placówkami muzealnymi i bibliotecznymi także z innych regionów. Ze względu na obszerność tematu – związki znanych postaci z historii kultury i sztuki z naszym regionem – wiele zagadnień zaprezentowano w sposób skrótowy. Są to osoby już nie żyjące, których czas urodzenia lub działalność zawiera się w okresie do końca lat międzywojennych. Kryteria doboru tych postaci to: miejsce urodzenia na Południowym Podlasiu, zamieszkiwanie na tym terenie, twórcze związki z tym regionem.

szewski, Roman Zmorski, Franciszek Wężyk. Pokazano nie tylko wydania ich dzieł, wizerunki pisarzy, fragmenty utworów, ale także ich twórczość plastyczną. Na oddzielną prezentację zasłużył Karol Lipiński, urodzony w Radziniu Podlaskim wybitny kompozytor i wirtuoz swojej epoki. Dzisiaj jakby odkrywany na nowo.

Odrębnym problemem jest tzw. sprawa unitów, która znalazła szerokie obicie w twórczości z przełomu XIX i XX wieku, głównie literackiej. Dzięki temu na wystawie mogą być zaprezentowane wybitne postacie z historii polskiej literatury. O prześladowaniach unitów przez władze carskie pisali m.in. Maria Konopnicka, Władysław Reymont, Stefan Żeromski, Lucjan Rydel.

Znaczna część ekspozycji poświęcona jest podlaskiemu nobliście, Henrykowi Sienkiewiczowi,

właściciela Jabłonia Augusta Zamoyskiego, a także mało znanych związków z Białą Podlaską ciekawego malarza formisty Wacława Wąsowicza.

W kolejnej części przedsta-

Intrygująca wystawa

ROZMOWA ZE SZCZEPANEM KALINOWSKIM REGIONALISTĄ I WSPÓŁSCENARZYSTĄ WYSTAWY „ZNANI Z PODLASIA”

* Udało nam się zainteresować pomysłem wystawy „Znani z Podlasia” białskie muzeum. Było to przedsięwzięcie dość pracochłonne i kosztowne. Jakiej widzisz korzyści wynikające z tej ekspozycji?

- Jest to w moim przekonaniu wystawa o dużych walorach edukacyjnych i wychowawczych. Udało się zgromadzić różnorodne i ciekawe eksponaty np. gwasz W. Eljasza-Radzikowskiego „Męczeństwo unitów” pierwszy raz pokazywany na Podlasiu. Bogate tradycje kulturalne mogą uczyć miłości do „Małej Ojczyzny” i są okazją do promocji miasta i regionu w kraju.

* Nie udało się jednak do końca zrealizować tego przedsięwzięcia.

- Wystawie miał towarzyszyć obszerny katalog, w naszych planach wydawnictwo poszerzające krąg osób prezentowanych na wystawie i pomocne przede wszystkim nauczycielom prowadzącym zajęcia z wiedzy o regionie. Na realizację tego ważnego przedsięwzięcia zabrakło nam pieniędzy.

* Regionalizm, czy raczej wiedzę o regionie propagujesz także jako przewodnik terenowy?

- Od wielu lat oprowadzam po mieście i Podlasiu wycieczki często z odległych regionów naszego kraju. Ostatnio współpracuję ze Szkołą Podstawową nr 9, gdzie systematycznie jest prowadzona edukacja regionalna. Zorganizowałem kilkanaście wystaw z własnych zbiorów o charakterze oświatowym prezentujących historię Podlasia. Wygłaszam też często prelekcje ilustrowane diapozytywami. To tylko niektóre działania służące promocji.

* Czy zatem regionalizm na Podlasiu i w Białej Podlaskiej jest obecnie milej widziany?

- Niestety, nie przez wszystkich. Przez wiele lat zgłaszaliśmy władzom chęć opracowania obszernego przewodnika krajoznawczego po naszym regionie i do końca istnienia województwa nie było zainteresowania. A przecież same kolorowe foldery to za mało, by poznać bogate dzieje Podlasia. Pozytywnie odnoszą się do regionalistów władze Międzyrzecza Podlaskiego. Zaproponowały mi ostatnio, abym opracował przewodnik po Międzyrzeczczyźnie. Widać to również w relacji do Towarzystwa Przyjaciół Nauk, spieranego w działalności m.in. wydawniczej.

Notował: W.G.

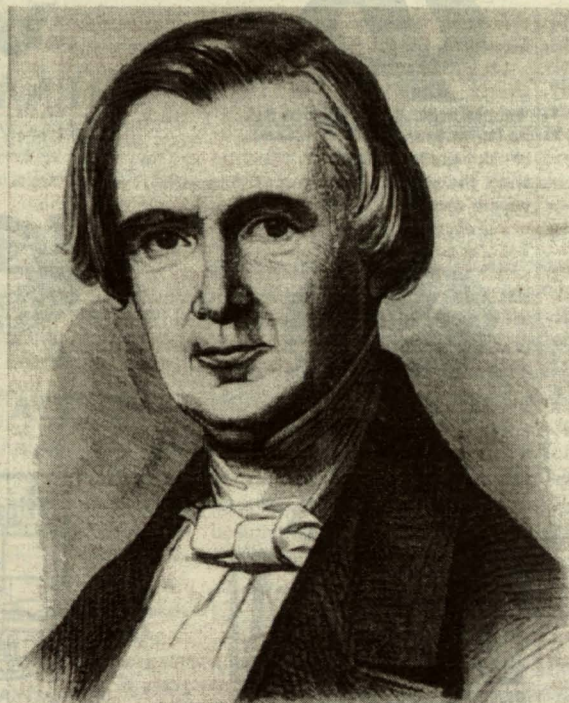
JÓZEF IGNACY KRASZEWSKI

Rysował Genowefa podług Józefa Hübnera, rycownik G. Hübner w drukarni „Tygodnika”

szy się. Świadczyć o tym może fakt wprowadzenia do programów szkolnych tematów upowszechniających wiedzę o regionie. Stworzone w ten sposób potrzeby oświatowe są wyzwaniem dla regionalistów – muzealników, pracowników upowszechniania kultury, miłośników regionu, przyrodników, krajoznawców. W odpowiedzi na to zapotrzebowanie zrodził się pomysł zorganizowania wystawy, która ukazywałaby związki znanych, a czasem nieco zapomnianych postaci z południową częścią Podlasia.

Ekspozycja o lakonicznym tytule „Znani z Podlasia. W kręgu literatury i sztuki” ma przede wszystkim charakter popularyzatorski, a więc zorganizowana jest z myślą o szerokim gronie odbiorców. Wiele ze zgromadzonych na niej eksponatów w Białej Podla-

Wystawa podzielona jest na części – według zagadnień lub epok oraz grup postaci. Elementami ekspozycji są obrazy, grafiki, fotografie, medale, filatelistyka, fragmenty utworów literackich, dokumenty i pamiątki. Uzupełniają ją rekwizyty z dalszej epoki oraz niezbędne informacje o prezentowanych postaciach. Na początek zaprezentowano pierwsze podlaskie ślady w pi-

KAROL LIPIŃSKI

Rysował z znanego Maksymilian Fajon, rycownik G. Hübner w drukarni „Tygodnika”

Szukając początków tradycji oświatowo-kulturalnych Białej Podlaskiej, nie sposób nie wspomnieć o założonej przez ks. Kazimierza Ciborowicza-Wilskiego filii Akademii Krakowskiej. Fundator szkoły, zwaney później Akademią Białą, doczekał się poetyckiego upamiętnienia. Jest to pierwszy ze znanych w literaturze „białskich” wierszy.

W 1642 r. Jan Gawliński stworzył utwór „Planetus”, który poświęcił właśnie Ciborowiczowi-Wilskiemu. Autor zapisał się w historii literatury polskiej jako twórca „Dworzanek”, „Sielanek” oraz tłumacz wierszy Anakreonta, Teokryta, Sarbiewskiego.

Z Akademią Białą związani są również inni pisarze. Urodzony w Witulinie wybitny pseudoklasyk Franciszek Wężyk w białskiej szkole uczył się w latach 1792-1795 i w 1797. Warto przy okazji zauważyć, że w 1811 roku został wybrany poseł powiatu białskiego na sejm warszawski. Natomiast od 1814 do 1830 r., po śmierci ojca, gospodarował w Witulinie. W tym czasie oddawał się również tworzeniu tragedii nawiązujących do historii Polski. Napisał wtedy: „Glińskiego”, „Barbarę Radziwiłłówną”, „Wandę” i „Bolesława Śmiałego”.

Niewątpliwie literacką „gwiazdą” wśród wychowanków białskiej szkoły był Józef Ignacy Kraszewski. Po pierwszych latach życia, spędzonych w Romanowie, znalazł się w Białej Podlaskiej. Przyjmuje się, że w grodzie nad Krznią później pisarz rozbudził w sobie namiętność do książek. W „Obrazach z życia i podróży” tak o tym wspomina: „Pierwszym szpargałem, obdartym, który mi się w ręce dostał, był „Zielnik” Marcina z Urzędowa (...) Spostrzegłszy książki rzuciłem się na nie z gorączkową chciwością”.

W Białej Podlaskiej powstały również pierwsze utwory pisarza. Jan Gloger, ojciec znanego Zygmunta Glogera, kolega szkolny Kraszewskiego we wspomnieniach „Szkoła bialska i czteroletni w niej pobyt J.I. Kraszewskiego” napisał: „Trzynastoletni Józio rwał się już nie żartem, a zawsze gorączkowo do pióra. Pisał wierszyki ulotne i powiastki, była nawet, jakaś gazetka z wybranym humorem i winiętkami, rysowana piórem przez samego autora, za czytanie której „mali czytelnicy obowiązani byli dostarczać papieru”. Natomiast August Grycitowski autor opracowania „Lublin i Lubelszczyzna w życiu i twórczości pisarzy polskich” stwierdził: „W trzynastym roku życia napisał Kraszewski balladę o 120

wierszach „Klasztor na górze” o napadzie zbójców na bogaty klasztor. Rozbudzoną już w Romanowie namiętność do książek podsycał w białskiej szkole profesor Adam Bartoszewicz, który zachęcał uczniów do gromadzenia wypisów z różnych autorów.

Do czasów pobytu w białskiej szkole nawiązuje Kraszewski we wspomnianych już „Obrazach z życia podróży”.

Pisarze o Białej

Czytamy tam m.in.: „Ach! W tej Białej, przebyłem ja najlepsze z moich lat dziecinnych, w niej się moja dusza otworzyła na świat, tu poczułem też pierwszy raz chętkę pisania i raz pierwszy wziąłem pióro w rękę (...) Plebania Bialska (pod względem powierzchowności) była oryginałem mojej plebanii w „Panu Walerym”, patrząc na nią ukradkiem z okna sali szkolnej, opisywałem ją na okładkach sekternu jeografii. (...) Pięknie się jeszcze za moich czasów (1827, 1827) święcił w Białej zamek, niegdyś obronny, otoczony wałem, na którym rosły stare lipy, naszych przechadzek wieczornych i śpiewów wesotych, świadki i słuchacze (...). Ze wspomnianej Białej, nic mi mocniej w pamięci nie zostało nad częste pożary miasteczka. Raz pomnę miasto zaczęło palić się w nocy, zbudził nas głucho odzywający się głos reformatów (...) Plomienie świeciły się w rynku, czerwony dym podniósł się na czarnym niebie (...) Ludzie biegali, krzyčeli, plakali, inni stali ziewając i patrząc, inni wstając z łóżek lenili się, dowiedziawszy się, że pożar daleko, a wiatr w przeciwną stronę”.

W tekście tym nie można pominąć powieści J.I. Kraszewskiego „Na białskim zamku”, w której autor wiele miejsca poświęcił białskiej rezydencji za czasów księcia Hieronima Radziwiłła, ale i niektórym z wybitniejszych postaci miasta. Czytamy w niej m.in.: „Biała naówczas, jako rezydencja księcia chorążego, świetna była jak nigdy i mogła prawie z Nieświeżem iść o lepsze”.

Mniej znany jest utwór „Wielki świat małego miasteczka”, który Kraszewski opublikował pod pseudonimem Kleofas Fakunda Pasternak. Jest to obraz życia białskiej inteligencji, którą pisarz podpatrywał w czasach szkolnych, a szczególnie jej śmiesznotek i słabości. Ten wielki

świat to aptekarz Fornacy z żoną i córką – znany z zamilowania do kieliszka, burmistrz Puksza „udzielny władca miasteczka” i jego żona „pomiędzy ploteczkami mająca pierwszy miejsce, pan Bomba – właściciel tratikierni, doktor powiatowy Salezy Mięta, a także państwo Pretficowic z córką Emilią, w której kocha się autor Pasternak. Już same nazwanie bohaterów może świadczyć o satyrycz-

miejsce w biografii i twórczości Stefana Żeromskiego.

Jerzy Sroka w publikacji „Biała na Podlasiu” napisał: „W latach 1886-1887, zajmując sublokatorski pokój w zawiadocy stacji mieszkał w Białej Podlaskiej Stefan Żeromski, wówczas student weterynarii i korepetytor ziemiańskich synów. W tym czasie gościł często u siostry i macochy Heleny Radziszewskiej,

pisaniu powieści na ten temat. Zainteresowanie to znalazło później wyraz głównie w takich utworach, jak: „Uroda życia”, „Do swego Boga”, „Poganiń”. Przuluchiwał się mowie podlaskiego ludu, który nazwał „prześlizną”. Zwiędzał białskie kościoły i obserwowal twarze modlących się chłopów.

„Dziwne tu twarze mają chłopów – pisał we wspomnianym dzienniku – zwiędłe, czarne, smutne. Z nich wywodzi się albo męczennicy, albo nikczemni. (...)”

Tematem unickim zainteresował się Władysław Reymont. Wędrując w 1909 r. po Podlasiu i Chełmszczyźnie zawiązał do Białej Podlaskiej oraz pobliskiego Hruđa, Łomaz, Piszczaca, Horbowa, Pratulina, Janowa. Te opowiadania, czy raczej literackie reportaże publikował na bieżąco w „Tygodniku Ilustrowanym”. Później zamieścił je w zbiorowej publikacji pt. „Z ziemi chełmskiej”. Z tego samego powodu do miejscowości naszego regionu trafiła Maria Konopnicka. Jej szlak wiódł m.in. przez Białą Podlaską. W poemacie „Unici” znajdujemy taki fragment:

...Biała, ksiączęcy niegdyś, a dziś grodzie kaźni, Zmarływały od boleści, niemy od bojaźni, Widzę, jak nad twe mury wieje krwawa szata. Męczennika, patrona twego, Jozefata. Widzę mur bazylikański ustrój klasztorną. Przeinaczoną teraz na cerkiew.

Wśród znanych pisarzy okresu międzywojennego i bezpośrednio po II wojnie światowej białski ślad znajdujemy u Zoffi Kossak-Szczuckiej. W trylogii „Dziedzictwo” przedstawiony został szczegółowo moment wybuchu powstania styczniowego, w tym w Białej Podlaskiej, Radzynie Podlaskim, Łomazach i Kodniu.

W okresie międzywojennym miał miejsce mało znany epizod związany z Białą Podlaską. W jednej z białskich drukarni ujrzało światło dzienne dość znane pismo literackie „Kwadryga”, wokół którego skupiała się grupa młodych pisarzy i poetów o lewicującej orientacji. Było to w maju 1927 roku.

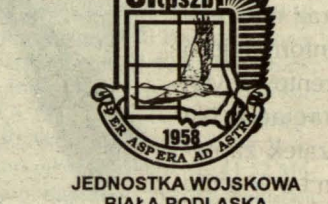
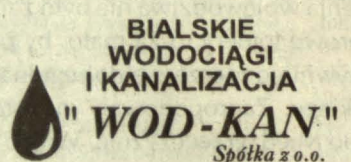
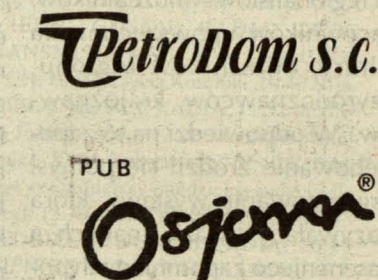
Z tego okresu nie można pominąć też faktu, że ukazywały się publikacje w ramach „Biblioteki Białskiej”, a wśród nich: Kazimierza Bartoszewicza „Dawna Biała na Podlasiu” Wacława Nartowskiego „Ze starej teki” i „karty z przeszłości Białej”, Jana Glogera „Szkoła Bialska i czteroletni w niej pobyt J.I. Kraszewskiego.

WIESŁAW GROMADZKI

SPONSORZY DNI BIAŁEJ PODLASKIEJ

**BIASOV
MEBLE**

PROGRAM DNI BIAŁEJ PODLASKIEJ

24 CZERWCA (SOBOTA)

Godz. 10

- Regionalny Turniej Par Brydża Sportowego o Puchar Prezydenta Miasta Białej Podlaskiej - ODK przy ul. Zygmunta Augusta 6
- IV Mistrzostwa Podlasia w scrabble,

- Otwarty Turniej Szachowy o Puchar Prezydenta Miasta Białej Podlaskiej- MOK ul. Warszawska 11

- Biegi na orientację o puchar Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy - park radziwiłłowski

Godz. 11

- Turniej Piłki siatkowej plażowej - MOSiR ul. Sidorska

Godz.12

- Mecz towarzyski Oldboy's – Gwiazdy (z udziałem Cezarego Pazury, Jarosława Kalinowskiego, Radosława Pazury, Dariusza Dziekanowskiego, Olafa Lubaszenki, Lesława Ćmikiewicza, Andrzeja Nejmana i innych) - stadion MOSiR,

Godz.15

- Mecz wspomnień AZS Stary – AZS Nowy - stadion MOSiR

Godz. 14 - PIKNIK RODZINNY – PARK RADZIWIŁŁOWSKI

- Targi Sztuki Ludowej
- Kiermasz wyrobów uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej
- Koncert: Podlaskiej Kapeli Ludowej, Kapeli Ludowej „Podlasiacy”, Zespołu Tańca Ludowego „Biawena”

Godz. 15

- Uroczyste otwarcie wystawy „Znani z Podlasia”, Wręczenie aktów nadania tytułu „Zasłużony dla Miasta Biała Podlaska”, Wręczenie odznaki „Zasłużony Działacz Kultury”, Podsumowanie i wręczenie nagród w konkursach zorganizowanych z okazji dni miasta: „Moje Marzenia – rok 2015”, „O złote Gęsie Pióro”, „Czterowersz o Białej Podlaskiej”, „Zacny białczanin w karykaturze”, Konkursie plastycznym „Miasto”, Miejskim konkursie ortograficznym,
- Promocja płyty białskiej grupy „Jazz Trio” - Muzeum Południowego Podlasia

Godz. 16.30 - park radziwiłłowski

- Festiwal Piosenki Dziecięcej „I Ty możesz zostać gwiazdą”, ● The Brass Section – Hity muzyki poważnej i rozrywkowej, ● Grupy Tańca Współczesnego z ODK,
- Zespół Tańca Nowoczesnego z Siedlec, ● Konkursy i zabawy z nagrodami, ● Akcje plastyczne, ● Wystawy pokonkursowe „Miasto”, „Zacny Białczanin w karykaturze”

Godz. 20 - Widowisko plenerowe „W noc św. Jana”

25 CZERWCA (NIEDZIELA)

godz. 8.30 - Msza Święta w intencji mieszkańców miasta w Kościele pw. św. Antoniego

godz. 11-23.30 - FESTYN KULTURALNO-REKREACYJNY NA LOTNISKU

godz. 11 - Prezentacje amatorskich zespołów artystycznych:

- Kapela Podwórkowa „Oj ra”, ● Konkurs muzyczny „Słuchawa”, ● Zespół wokalny Brevis, ● Laureaci Konkursu Piosenki Amatorskiej „Debiuty 2000”,
- Grupa akrobatyczno-taneczna Domino, ● Laureaci Festiwalu Piosenki „I Ty możesz zostać gwiazdą”, ● Zespół wokalny „Chwilka”, ● Kabaret Literacki Pine(s)ka

Imprezy sportowo-rekreacyjne, konkursy i pokazy sprawnościowe

- konkursy wiedzy o policji, ● wiedzy o ruchu drogowym, ● zawody rowerowe, ● pokazy sprzętu i wyposażenia policyjnego, ● tresury psów służbowych,
 - znakowanie rowerów, ● Turniej piłki koszykowej 3-osobowej dziewcząt i chłopców, ● Turniej piłki nożnej 7-osobowej chłopców kl.V i młodszych, Liga Piłki Nożnej o puchar Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży, ● Szkoła Przetwarzania "AS" - pokazy samoobrony i technik survivalu,
 - Konkurs siłowy "Biała 2000": przeciąganie samochodu na czas, przenoszenie ciężarów na odległość, rzuty ciężarami
 - samochodowy tor przeszkód – V Runda Pucharu Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Motorowego
- Promocja zdrowia: ● pomiar ciśnienia ● pokaz ratownictwa medycznego ● profilaktyka raka piersi

Godz. 15.00 - Wystąpienie prezydenta miasta Andrzeja Czapskiego

Godz. 15.15 BIESIADA CYGAŃSKA:

muzyka, zwyczaje, obrzędy, wróżby

- duet Moskiewska Roma, ● zespół instrumentalno-wokalno-taneczny Romen
- grupa Trio Romale Family, ● zespół Sound Of Gipsy Boys
- gwiazda wieczoru Miklos Deki Czureja z zespołem Tatra Roma

godz. 22 - ELEKTRYCZNE GITARY

Ponadto: Wystawa sprzętu lotniczego. Prezentacja koni zimnokrwistych. Odpłatne loty pasażerskie "AN-2" i "Wilga".

Takiej okazji nie mogą przegapić entuzjaści futbolu. Z okazji Dni Białej Podlaskiej rozegrany zostanie niecodzienny mecz towarzyski piłki nożnej. Spotkają się w nim białscy oldboycie z jedenastką zaproszonych gwiazd. Zagrają m.in aktorzy Cezary i Radosław Pazurowie oraz Olaf Lubaszenko obok sław piłki nożnej Dariusza Dziekanowskiego, Lesława Ćmikiewicza, Andrzeja Nejmana. Zapowiada się widowiskowy mecz. Początek o godz.12.

TARGI SZTUKI LUDOWEJ

Sobotnie popołudnie będzie wręcz wymarzoną okazją do zapoznania się z ofertą sztuki ludowej. Kilkunastu twórców z południowego Podlasia eksponować będzie własne wyroby. Nie powinno zabraknąć okazji do zakupu wymarzonego obrazka, rzeźby fraszobliwego światka, wiklinowego koszyka, kilimka czy garnka z gliny. Targom sztuki towarzyszyć mają występy białskich zespołów folklorystycznych: Podlaskiej Kapeli Ludowej, kapeli „Podlasiacy” oraz Zespołu Tańca Ludowego „Biawena”. Wcześniej oklaskiwała ich publiczność wielu krajów. Na targi sztuki można się wybrać już o godz. 14.

ZASŁUŻENI DLA MIASTA

W sobotnie popołudnie, o godz. 15 w sali Muzeum Południowego Podlasia nastąpi uroczyste otwarcie sentymentalnej wystawy „Znani z Podlasia”. Tuż po

Warto tam być!

Oferta na sobotnie i niedzielne popołudnie

nim prezydent Andrzej Czapski wręczył akty nadania tytułu „Zasłużony dla miasta Biała Podlaska” trzem znanym białczaninom. Otrzyma je: długoletni pego-gog Jan Gałecki, prezes Spółdzielni „Elremet” Edward Laskowski oraz organizator przedsiębiorstwa wodociągów Roman Lubecki.

Jan Gałecki zasłynął jako wychowawca młodzieży i twórca szkolnego teatru „Żak”. Teatr wystawił kilkadziesiąt premier, a każda z nich była wydarzeniem artystycznym nie tylko w życiu szkoły.

Edward Laskowski zyskał szacunek działalnością na rzecz osób niepełnosprawnych. Kierowana przez niego spółdzielnia zapewniła miejsca pracy inwalidom. Staraniem prezesa powstał w Serpelicach piękny ośrodek rehabilitacyjny- wczasowy, służący niepełnosprawnym z całego kraju. „Elremet” wspomaga organizacje społeczne, szkoły specjalne, domy dziecka, szpitale.

Roman Lubecki związany był z firmą wodociagową niemal 30 lat. Środowisko inżyniersko - techniczne ceni jego zasługi dla uzbrojenia miasta w

sieć kanalizacyjną, budowy ujęć wody, oczyszczalni i odprowadzania ścieków. Jego starania i fachowość dobrze przysłużyły się rozwojowi Białej.

JAZZ TRIO GÓRA

Upór i konsekwencja sprawiły, iż jedyna jazzowa grupa Białej Podlaskiej doczekała się własnej płyty. Przez 13 lat Jazz Trio propagowało muzykę synkopowaną podczas licznych koncertów i imprez okolicznościowych. Muzycy byli inicjatorami powstania Białkopodlaskiego Stowarzyszenia Jazzowego. Przed rokiem Bogusław Kutnik (piano), Jarosław Michaluk (kontrabas) i Radosław Żyła (perkusja) koncertowali w lokalu „Rudy Kot” z towarzyszeniem znanych jazzmanów: skrzypka Macieja Strzelczyka oraz saksofonistów Michała Kulentego i Wiesława Wysockiego. Najlepsze fragmenty ich koncertowych zapisów znalazły się na srebrnym krążku „Jazz Trio +”, wydanym w maju br. przez firmę Polonia Records. Usłyszeć można 8 świetnie zagranych utworów. Z okazji Dnia Miasta prezydent Andrzej Czapski wręczy muzykom listy gratulacyjne. Nie zabraknie też popisu jazzma-

nów.

HITY W WERSJI ORKIESTROWEJ

O godz. 16.30 w parku radziwiłłowskim rozpocznie się Festiwal Piosenki Dziecięcej „I ty możesz zostać gwiazdą”. Oprócz młodych adeptów estrady usłyszymy kapitalny zespół. The Brass Section to profesjonalna grupa grająca na dętych instrumentach blaszanych. Zorganizowano ją przed 4 laty z grona studentów uczelni muzycznych Gdańska i Bydgoszczy. Dziś prezentuje ona różnorodny program, zebrany według przysłowiowego „cicer cum caule”, gdzie groch i kapusta są najwyższej jakości. The Brass Section przedstawi najpiękniejsze melodie m.in Mozarta i Bizeta, a także przeboje filmowe.

BIESIADA CYGAŃSKA

Atrakcją niedzielne popołudnia, tym razem na białskim lotnisku będzie międzynarodowa biesiada cygańska. Koncert rozpocznie o godz. 15 dziennikarz telewizyjny Bogusław Nierenberg. Jako pierwszy pokaże się rosyjski duet Moskiewska Roma w którym skrzypaczka Natasza przypomina temperamentem gry Vanesę Mae. O godz. 16

popisywać się będzie 14 - osobowy zespół muzyczno - taneczny Romen. Na godz. 17.30 zaplanowano koncert grupy Trio Romale Family, w którym występują trzy małżeństwa z Polski, Węgier i Rosji. O godz. 18.50 zaprezentuje się szalenie widowiskowa formacja Sound of Gipsy Boys. Biesiadę cygańską podsumuje gwiazda wieczoru. O godz. 20.30 zagra znakomity skrzypek węgierski Miklos Deki Czureja. Twarzyszyc mu będzie 8 - osobowa grupa Tatra Roma. Podczas tej uczty dla melomanów Miklos pokaże wiele trików technicznych m.in. misternego kanarka i słowika. Warto dodać, że koncerty cygańskich zespołów przedzielane będą opowieściami z życia Romów. Ponadto na lotnisku udzielać się będzie zawodowa wróżka cygańska.

Po tych atrakcjach entuzjaści rozrywki powitają popularny zespół Elektryczne Gitary. Nie zabraknie w jego recitalu największych hitów znanych z wydawnictw płytowych. Koncert przedłuży się do późnych godzin nocnych.

TOM

Podlaski Przedsiębiorca

Aktualności samorządu gospodarczego

Czerwiec 2000 r.

Nr 5(26)

MINISTERSTWO GOSPODARKI
PODSEKRETARZ STANU
Tadeusz Donocik

Pan
Cezary Nowogrodzki
Prezes
Bialskopodlaskiej Izby
Gospodarczej

Pan
Roman Laszuk
Przewodniczący Kapituły

Szanowni Panowie

Nagroda „Wawrzyn Podlasia” przyznawana przez tygodnik „Słowo Podlasia” i Bialskopodlaską Izbę Gospodarczą już po raz szósty, na trwałe wpisała się w kalendarz najważniejszych imprez promocyjnych regionu bialskopodlaskiego.

Wielką w tym zasługą przedwcześnie zmarłego Prezesa Bialskopodlaskiej Izby Gospodarczej **Józefa Leszka Zelenta** - członka Prezydium Krajowej Izby Gospodarczej, społecznego członka komisji międzyresortowych, resortowych, i zespołów problemowych wielu ministerstw, bliskiego współpracownika Ministra Gospodarki, jednego z najwybitniejszych działaczy Samorządu Gospodarczego w Polsce, oraz wielkiego animatora życia społeczno-gospodarczego w regionie bialskopodlaskim.

Wyrażam przekonanie, że kolejna edycja laurów, jak co roku, nagrodzi najlepsze przedsiębiorstwa i produkty, a w tym roku również najbardziej przedsiębiorcze osoby i gospodarnie gminy regionu.

Czcząc pamięć Prezesa Józefa Zelenta, jego wybitne społeczne zaangażowanie w przebudowę gospodarczą regionu i kraju, a zarazem gratulując Panom doskonale kontynuacji działań służących promocji regionu, z radością przyjmuję honorowy patronat nad nagrodą, prosząc jednocześnie o rozważenie możliwości nadawania „Wawrzynów Podlasia” im. Józefa Zelenta.

z wyrazami szacunku

Warszawa, 2000-06-02

Francja bliżej

W dniu 12 czerwca odbyło się kolejne „spotkanie poniedziałkowe” bialskiego środowiska przedsiębiorców z politykami i władzami samorządowymi. Honorowym gościem spotkania był Pan Andre Moimeaux, prezes Stowarzyszenia „Współpraca i Przyjaźń Deux-Sevres - Biała Podlaska”. W trakcie spotkania Starosta Bialski Tadeusz Łazowski uhonorował gościa medalem z okazji 10-rocznicy odnowienia Samorządów w Polsce. W dalszej części spotkania, Wójt Gminy Leśna Podlaska, Marian Tomkowicz omówił gospodarkę regionu Deux-Sevres. Prezentacja ta zapoczątkowała dyskusję, podczas której padło wiele pytań dotyczących możliwości współpracy, roli samorządów w zagospodarowaniu miasta oraz stosunku Francuzów do rozszerzenia Unii Europejskiej.

Podkreślono konieczność rozwijania kontaktów pomiędzy zaprzyjaźnionymi regionami w sferze gospodarczej i kulturalnej.

Spotkanie uświetnili soliści IV L.O. im. St. Staszica w Białej Podlaskiej, wykonując popularne piosenki francuskie. Goście mieli też okazję do degustacji win francuskich.

Konferencja

„TURYSTYKA 2000”

Na początku czerwca odbyła się Konferencja „TURYSTYKA 2000”. Jej organizatorem były Bialskopodlaska Izba Gospodarcza i Lubelska Izba Rolnicza. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele Urzędu Miasta, Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej, Lubelskiej Izby Rolniczej, Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu”, Ośrodka Doradztwa Rolniczego, biur turystycznych oraz gospodarstw agroturystycznych.

W trakcie konferencji zostały wygłoszone następujące referaty:

- dr Danuta Nałęcka, Instytut Wychowania Fizycznego i Sportu, dyrektor Studium Turystyki - *Uwarunkowania aktywizacji turystycznej terenów Południowego Podlasia*,
- Mirosława Cajner, Urząd Miasta Biała Podlaska - *Koncesjonowanie usług turystycznych*,
- Andrzej Kasprzyk, I Liceum Ogólnokształcące im. J.I. Kraszewskiego, Studium Turystyczne - *Walory krajoznawczo-turystyczne Południowego Podlasia*,
- Bożena Warda, Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lublinie, Oddz. Grabanów - *Problemy rozwoju agroturystyki na obszarze Południowego Podlasia*,
- Katarzyna Barandziak, Pełnomocnik Prezesa ds. Rehabilitacji, S.I. „Elremit” *Jakość w turystyce*,
- Wojciech Dukłęwski, dyrektor Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu”, *Walory turystyczne i przyrodnicze Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu”*.

W wyniku dyskusji uczestnicy konferencji jednomyślnie uznali że konieczne jest stworzenie Punktu Informacji Turystycznej w Białej Podlaskiej. Jego zadaniem będzie:

- zbieranie informacji o bazie turystycznej Podlasia,
- udzielanie bezpłatnej informacji turystycznej,
- promocja i reklama Podlasia na terenie Polski,
- sprzedaż wydawnictw turystycznych.

Uzasadnionym w opinii dyskutujących wydaje się zorganizowanie kursu dla przewodników turystycznych, oznakowanie szlaków turystycznych, poprawa stanu zabytków kultury materialnej Podlasia, poprawienie stanu sanitarnego przejścia granicznego w Terespolu.

Zebrani zgodnie sygnalizowali potrzebę współpracy z Białorusią w dziedzinie turystyki. Wyrazem tego będzie planowana Polsko-Białoruska Konferencja „Turystyka Przygraniczna”.

Uczestnicy zwrócili także uwagę na problem braku suwenirów lokalnych.

Części naukowej konferencji towarzyszyła Giełda Turystyczna „LATO 2000”, prezentująca ofertę wypoczynkową firm naszego regionu oraz zaproszonych gości zagranicznych z Krymu i miasta Niort.

Odbył się kiermasz rękodzieła artystycznego z udziałem rodzimych oraz Białoruskich twórców. Imprezę umiliły występy kapel ludowych z Zakalinek, Wólki Polinowskiej i Hruda. Odwiedzający mieli okazję przyjrzeć się jak dawniej powstawały tkaniny oraz spróbować większych specjalów, które przygotowały mieszkanki Hruda, działające przy tamtejszym Klubie Kultury.

Założenia do projektu ustawy o samorządzie gospodarczym

Bialskopodlaska Izba Gospodarcza otrzymała z Krajowej Izby Gospodarczej tezę do projektu ustawy o samorządzie gospodarczym. Prosimy wszystkich przedsiębiorców o kierowanie uwag i opinii o niżej publikowanym tekście do BPIG na adres: ul. Sidorska 95/97, 21-500 Biała Podlaska, fax. (083) 343-75-07 do dnia 28.06.2000 r.

I. Założenia ogólne.

1. Samorząd gospodarczy ma charakter powszechny, a więc ma charakter publiczno-prawny. Z tego tytułu wszystkie podmioty prowadzące działalność gospodarczą są przez samorząd reprezentowane.

2. Powszechny charakter samorządu gospodarczego wynika z powszechnego i demokratycznego charakteru wyborów do organów samorządu gospodarczego. Każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą ma bierne i czynne prawo wyborcze do organów samorządu.

3. Samorząd gospodarczy nie ma charakteru członkowskiego.

4. Samorząd gospodarczy uznaje równość wszystkich organizacji członkowskich przedsiębiorców (tj. izb branżowych, regionalnych i lokalnych, cechów i izb rzemieślniczych, zrzeszeń handlu i usług, stowarzyszeń, itp), jak docenia ich rolę zarówno w dbaniu o właściwe warunki prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, jak i zapewnieniu miejsca Polski w Unii Europejskiej oraz globalnej gospodarce światowej.

5. Samorząd gospodarczy czerpie z dotychczasowego dorobku wszystkich organizacji członkowskich samorządu gospodarczego (regionalne i branżowe izby przemysłowo-handlowe, cechy i

izby rzemieślnicze, zrzeszenia handlu i usług, stowarzyszenia), jednak nie zastępuje ich działalności. Wraz z wprowadzeniem ustawy o powszechnym samorządzie gospodarczym nie ingeruje się w działalność dotychczas istniejących organizacji członkowskich.

6. Samorząd nie może mieć wpływu władczego na działalność podmiotów gospodarczych.

7. Rząd /samorząd terytorialny / ma obowiązek zasięgania opinii odpowiednich organów samorządu gospodarczego nt. projektów ustaw /uchwał/ dotyczących problematyki gospodarczej, np. budżetu, itp.

II. Struktura samorządu.

1. Organy samorządu wybiera się na wszystkich szczeblach odpowiadających szczeblom władzy samorządowej kraju, tj. na poziomie powiatów, województw i ogólnokrajowym.

2. Organy samorządu gospodarczego mają - z mocy ustawy - osobowość prawną.

3. Organy samorządu gospodarczego funkcjonują na zasadach kadencyjnych. Każda kadencja trwa 4 lata.

4. W skład organów samorządu gospodarczego wchodzi wybrani przedstawiciele organizacji przedsiębiorców.

5. Struktura organów samorządu gospodarczego wynika z osiągniętych przez poszczególne organizacje wyników wyborczych.

III. Kompetencje samorządu gospodarczego: organy samorządu mają charakter reprezentacji interesów.

1. Na szczeblu powiatów.
2. Na szczeblu wojewódzkim.
3. Na szczeblu ogólnokrajowym.

Uwaga: zadania zlecone cedowane są przez organy samorządu na poszczególne organizacje członkowskie przedsiębiorców.

IV. Wybory/Ordynacja wyborcza.

1. Wybory do organów samorządu gospodarczego wszystkich szczebli są powszechne, tajne, demokratyczne.

2. Wyborów dokonuje ogół przedsiębiorców z list organizacji, które spełniają ustalone kryteria.

3. Wybory przeprowadza niezależna komisja wyborcza, w skład której wchodzi:

- przedstawiciele państwowej komisji wyborczej,
- przedstawiciele istniejących /zgłaszających listy/ organizacji samorządu gospodarczego.

4. Wybory na poziomie powiatu:
- wybory są ważne, jeżeli brało w nich udział min. 10% zarejestrowanych podmiotów.

5. Wybory w województwie:
- komisja wyborcza dokonuje akceptacji listy przed wyborami zgodnie z ustalonymi kryteriami.

6. Wybory na szczeblu ogólnokrajowym:
- analogiczne, jak w województwach.

V. Finanse samorządu gospodarczego.

1. Składki na organizację samorządu gospodarczego zaliczane w koszty uzyskania przychodów podmiotów.

2. 5÷10% przychodów składek przekazywane jest na utrzymanie biura koordynacyjnego samorządu poszczególnych szczebli.

3. Możliwość pozyskiwania darowizn, itp.

4. Możliwość wykonywania /odpłatnie/ zadań zleconych przez rząd /lub organy samorządów terytorialnych/.

W dniach 25 - 27 maja br. w Łucku odbyła się Międzynarodowa Wystawa Rolno - Spożywcza organizowana przez Wołyńskie Centrum Naukowo - Informacyjne. W spotkaniu tym wzięły udział firmy z Ukrainy, Rosji i Białorusi. Bialskopodlaska Izba Gospodarcza jako jedyna z Polski przedstawiała oferty dziesięciu firm naszego regionu. Były to: „Wola - Pasze”, „Vineta”, „Miłomłyn”, „Spomlek”, „Testmer”, „Rapid”, „Zamel”, „Nowość”, „Organika”, „Pieczarkarnia” - Mieczysław Głuchowski.

Wystawa Gospodarcza w Łucku

Ekspozycja wzbudziła duże zainteresowanie wśród licznych zwiedzających.

Materiały reklamowe bialskich firm zostały zamieszczone w czerwcowym numerze ukraińskiej gazety „Biznes” (2 tys. egz.), która dociera do największych firm tego regionu. Na zakończenie wystawy Bialskopodlaska Izba Gospodarcza oraz wszystkie firmy przez nią reprezentowane otrzymały dyplomy oraz tradycyjny ukraiński korowaj.

Ze względu na duże zainteresowanie zwiększeniem kontaktów gospodarczych ze Wschodem konieczne są konkretne spotkania polskich i ukraińskich firm, tym bardziej, że istnieją racjonalne przesłanki rozszerzenia form współpracy z regionem wołyńskim.

Wszystkich zainteresowanych rynkiem ukraińskim zapraszamy do współpracy. Kontakt:

Andżelika Pilipiuk, BPIG ul. Sidorska 95/97 tel. 343 - 75 - 07.

Miesięcznik „Podlaski Przedsiębiorca” wydawany jest przez Bialskopodlaską Izbę Gospodarczą.

Rada Izby:

Jan Antoniuk,
Eugeniusz Izdebski,
Jerzy Jaworski,
Bogdan Łęski,
Cezary Nowogrodzki,
Stanisław Pytlak,
Mirosław Radecki,
Wiesław Skabara,
Józef Szeptycki

Adres:
Bialskopodlaska Izba Gospodarcza,
21-500 Biała Podlaska,
ul. Sidorska 95/97,
tel. (083) 342 46 68
tel./fax (083) 343 75 07

Wszelkie uwagi dotyczące pisma prosimy kierować na adres BPIG.

Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń. Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiacji tekstów oraz zmian ich tytułów.

Serdecznie zapraszamy osoby zainteresowane współpracą przy redagowaniu „Podlaskiego Przedsiębiorcy” do biur Izby lub o kontakt telefoniczny.

e mail bpi@tnet.pl
www.tnet.pl/~bpi